SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁANOŚCI

MUZEUM IM. ALEKSANDRA KŁOSIŃSKIEGO W KĘTACH

ZA ROK 2011.

1. Frekwencja w roku 2011

W roku 2011 ilość zwiedzających Muzeum wyniosła 3056 osób. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek, co jednak wynikało głównie z utrudnionego dostępu do placówki w związku z przebudową kęckiego rynku.

Wykres. 1. Ilość odwiedzających Muzeum im. A. Kłosińskiego w Kętach w latach 2007-2011.

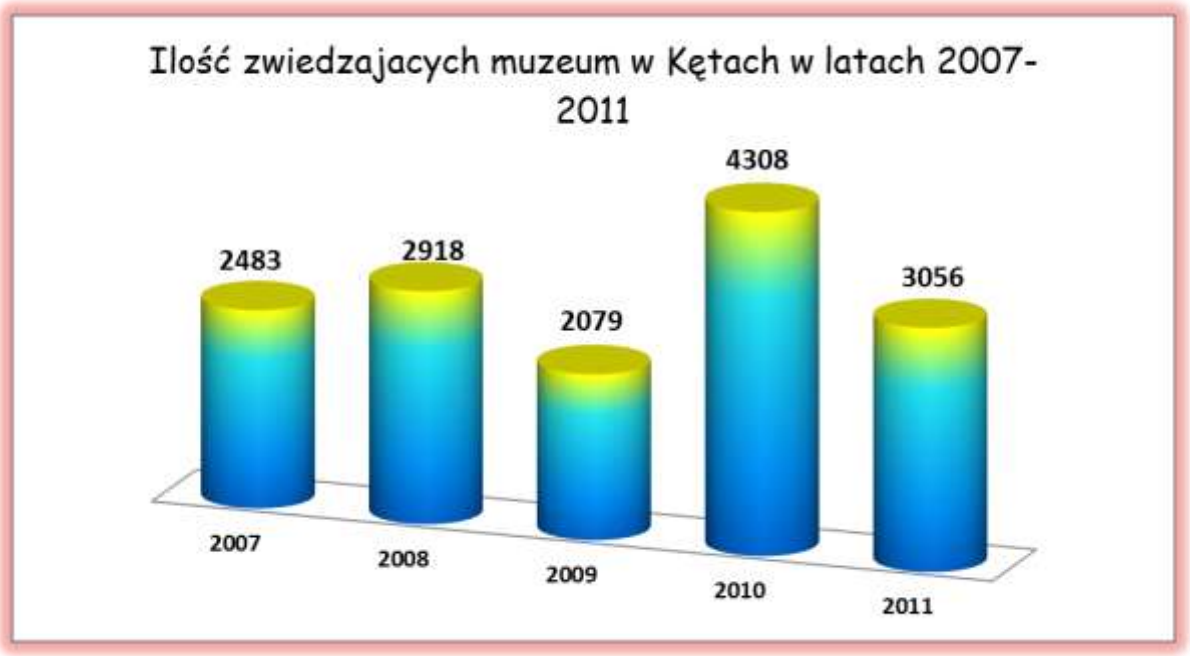

Największą frekwencję zanotowano podczas imprez ogólnodostępnych tj. Jarmarku Świętojańskiego (23 październik 2011 r., 344 osoby) oraz Dni Dziedzictwa Narodowego (maj 2011) w ramach projektu „Twarze Małopolski" (330 osób). Resztę stanowi zwiedzanie grupowe przez uczniów różnych szkół.

Tab. 1. Frekwencja w ramach projektów realizowanych w roku 2011.

Projekt	Ilość osób
Spotkania przy armacie	143
Twarze Małopolski	330
Dzień Niepodległości	39
Jarmark Świętojański	344

10 grudnia - Festiwal Lodu	47
Dzień dziecka	236
3 go Maja	2
Niedziela	76
Razem	1217

W roku 2011 nastąpiła zmiana w kategoriach odwiedzających Muzeum. W porównaniu do lat poprzednich zwiększyła się liczba indywidualnych odwiedzających w wieku dorosłym.

Tab. 2. Bilety zakupione w Muzeum w latach 2009-2011 r.

Bilety	Normalne	Ulgowe	Przewodnik
2009	52	441	24
2010	48	688	26
2011	71	351	13

2. Organizacja wystaw czasowych w roku 2011.

1. *„Kęty rzemiosłem sławne”* – wernisaż 12.05.2011 r. Wystawa zorganizowana w ramach projektu "Twarze Małopolski". XIII dni Dziedzictwa Kulturowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013 oraz ze środków Województwa Małopolskiego.

2. *"Z wizytą u fotografa. Wystawa fotografii atelierowej ze zbiorów Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach"* . Wystawa czynna w okresie 27.10.2011 – 31.01.2012 r. Wystawie towarzyszyły warsztaty dla dzieci. Z okazji wystawy wydano okolicznościowy folder.

3. Spotkania przy armacie.

W roku 2011 zorganizowano **3** Spotkania przy armacie:

1. Nel Jastrzębiowska, *Fakty i niespodzianki. Konserwacja kęckich ksiąg cechowych,* 10.02.2011 r.

2. Dr Przemysław Stanko, *Mieszkańcy gminy Kęty w powstaniu styczniowym*, 7.04.2011 r.

3. Dr hab. Marek Walczak, *Jak wyglądały uroczystości kanonizacyjne św. Jana z Kęt*, 29.09.2011 r.

Ogólnie w spotkaniach wzięło udział 143 osoby.

4. Nowe działania podjęte przez Muzeum w roku 2011.

1. ***Udział w projekcie Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego*** – prezentacja życia i dorobku patrona Muzeum – Aleksandra Kłosińskiego (frekwencja, darmowe foldery promujące muzeum, film promocyjny muzeum, akcja promocyjna w mediach, darmowe warsztaty dla dzieci. W dniu 14 maja 2011 zorganizowano wykład wygłoszony przez panią Dorotę Jędruch (Muzeum Narodowe) na temat postaci Aleksandra Kłosińskiego. Łącznie w imprezie wzięło udział 330 osób.

2. ***Dzień Dziecka***, zorganizowanie darmowych warsztatów i lekcji muzealnych dla 11 grup szkolnych i przedszkolnych (236 osób).

3. ***Warsztaty muzealne w ramach UTW*** – zorganizowanie nowej oferty zajęć muzealnych dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W roku 2011 odbyły się 4 spotkania. Każde spotkanie było organizowane dla 2 grup słuchaczy liczących łącznie 32 osoby. Po zajęciach prowadzono analizę jakości zajęć.

Tab.3. Tematyka warsztatów muzealnych w ramach UTW w 2011 r.

Temat	Prowadzący	Termin	Opis
Skąd przybyliśmy ? Warsztaty genealogiczne.	mgr Renata Bożek	10.11.2011 r.	Warsztaty genealogiczne stanowiły zachętę do rozpoczęcia poszukiwań informacji o przeszłości i swoich przodkach. W trakcie zajęć słuchacze zapoznali się z ważnymi pojęciami z dziedziny genealogii, rodzajami źródeł oraz tajnikami pozyskiwania danych w pracy historyków. Uczestnicy poznali zasady tworzenia imion i nazwisk oraz tworzenia tablic genealogicznych. Spotkanie było połączone ze zwiedzaniem wystawy czasowej dotyczącej fotografii studyjnej.
Przeszłość zaklęta w przedmiotach – dzieje muzealnictwa i kolekcjonerstwa.	mgr Renata Bożek	24.11.2011 r.	W trakcie zajęć uczestnicy dowiedzieli się skąd u ludzi wzięła się chęć kolekcjonowania przedmiotów. Czym zajmowały się pierwsze muzea. Jaką rolę na przestrzeni dziejów pełniły wielkie kolekcje. Ponadto przybliżona została wiedza na temat pracy w muzeum, sposobów zabezpieczania i opisywania zbiorów. Zaprezentowane zostały też przydatne wskazówki do tworzenia własnych kolekcji i historycznego spojrzenia na przedmiot. Ukazanie pracy muzealnika „od kuchni”.
Kęcka tożsamość kulturowa, a praca etnologa.	mgr Alicja Skrudlik-Pilch	1.12.2011 r.	Kim jesteśmy? Społeczność lokalna powinna zdawać sobie sprawę z przynależności swoich przodków do konkretnej grupy etnograficznej. Obecną gminę Kęty oraz częściowo tereny sąsiednie zamieszkiwali Lachowie zachowujący przez długi czas swoją odrębność kulturową. Podczas spotkania została omówiona trudna rola etnologa w dążeniu do świadomości oraz zachowania dziedzictwa kulturowego. Zostały przedstawione dowody oraz przesłanki potwierdzające funkcjonowanie tej właśnie grupy etnograficznej na omawianym terenie. Do niepodważalnych

			dowodów możemy zaliczyć strój regionalny, który był prezentowany podczas warsztatów, wraz z możliwością przymierzenia oraz wykonania fotografii.
Boże Narodzenie – dawniej i dziś.	mgr Alicja Skrudlik-Pilch	15.12.2011 r.	Współczesnym światem kieruje pogoń za dobrobytem i pieniędzmi, które często są życiowym celem. Dzisiaj coraz rzadziej dążymy do podtrzymywania lokalnych tradycji, zwyczajów, wartości co automatycznie powoduje, że przestajemy być ich nosicielami. Magia okresu bożonarodzeniowego sprawia, że warto je przypomnieć i ożywić. Podczas warsztatów uwidoczniono potrzebę pielęgnacji dziedzictwa kulturowego naszych przodków. Zostały przypomniane stare obrzędy wraz z ich symboliką, która w części przykładów całkowicie zatraciła swoje pierwotne znaczenie. Podczas warsztatów, w ramach pielęgnacji kęckich zwyczajów bożonarodzeniowych, były omawiane oraz robione tradycyjne ozdoby świąteczne m.in. ze słomy i opłatków.

4. Przystąpiono do realizacji projektu „***Twórcy ludowi w Kętach i okolicy"*** organizowanego w ramach Małych projektów z LGD Dolina Soły. Obejmuje on trzy zadania. Pierwsze z nich stanowi przeprowadzenie kwerend i badań terenowych na temat twórczości ludowej w miejscowościach Gminy Kęty. Drugim zadaniem będzie organizacja wystawy czasowej, której towarzyszyć będzie wydanie folderu wystawy. Trzecie z zadań obejmuje utrwalenie zebranej wiedzy na temat twórców ludowych w formie wydawnictwa zatytułowanego „Twórcy ludowi z Kęt i okolicy" dostępnego dla mieszkańców i bibliotek. Termin zakończenia zadania 31.08.2012 r.

5. Przystąpiono do realizacji projektu ***Wirtualne Muzea Małopolski*.** Projekt, którego koordynatorem jest Małopolski Instytut Kultury ma na celu stworzenie platformy internetowej z wirtualną prezentacją eksponatów z 35 małopolskich muzeów. Muzeum w Kętach zgłosiło do digitalizacji 24 eksponaty, z czego ostatecznie zakwalifikowało się 21 eksponatów.

5. Udział w imprezach obcych:

1. **Warsztaty dla dzieci „Jak kiedyś wyglądało miasto Kęty"** budowa średniowiecznego miasta - Dni Kęt.

2. **Jarmark Świętojański 23.10.2011 r.** – bezpłatne zwiedzanie wystawy stałej, zabawa historyczna śladami historii wokół kęckiego rynku.

3. **Festiwal Lodu w dniu 5.12.2011 r.-** prezentacja szopki betlejemskiej Tadeusza Matusiaka, pokaz robienia ozdób świątecznych z siana.

Po zakończeniu projektów przeprowadzono ich analizę. Na podstawie rozmów podsumowujących udział placówki podkreślono plusy takich działań i określono zasady planowania projektów na przyszłość.

Tab. 4. Analiza korzyści z udziału Muzeum w podejmowanych działaniach.

Plusy	Uwagi
Duża potrzeba takich działań – dobry odbiór z zewnątrz.	Lepsza logistyka w przypadku dużych imprez.
Możliwość dotarcia do różnych grup wiekowych odbiorców	Wcześniejsza promocja wydarzenia .
Pozyskanie eksponatów na zasadach darowizny	Konieczność zespołowej realizacji projektów.
Widoczność konieczności usprawnienia usług placówki (zmiana opisów eksponatów, przewodnik)	Konieczność zbudowania bazy wolontariuszy.
Znaczny dochód ze sprzedaży publikacji Muzeum	

6. Działalność edukacyjna.

W roku 2011 zorganizowano 77 lekcji i warsztatów muzealnych. Liczba ta była niższa niż w roku poprzednim jednak w związku ze zmianami w wysokości opłat, dochód uzyskany z tego rodzaju działalności nie był dużo niższy (1860 zł w roku 2010 za 93 lekcje, 1732 zł w 2011 r. za 77 lekcji).

Tab. 5. Lekcje i warsztaty ,muzealne prowadzone w Muzeum w latach 2007-2011.

Lekcje	Liczba	Wartość	Uwagi	Średni koszt
2007	22	440		20
2008	23	460		20
2009	19	380		20
2010	93	1860		20
2011	77	1732,5	17 darmowych w ramach projektów	28,875

7. Eksponaty.

W roku 2011 do inwentarzy muzealnych wpisanych było 4.466 pozycji z muzealiami o łącznej wartości 483.772,89 zł (stan na koniec 2011 r.). We wspomnianym okresie Muzeum nabyło 61 eksponatów, z czego

40 eksponatów pozyskanych przez przekazanie nieodpłatne (67%), pozostałe 21 eksponatów drogą zakupu (33%). Zakupy muzealiów wyniosły 3.850,00 zł.

Tab. 6. Wpisy eksponatów do inwentarzy w latach 2004-2011.

Rok	Stan	Eksponaty historyczne		Eksponaty etnograficzne		Przyrost razem
		Stan szt.	Przyrost szt.	Stan szt.	Przyrost szt.	
2004	1204	931	x	273	x	x
2005	2837	2456	1525	381	108	1633
2006	3582	3185	729	397	16	745
2007	3807	3346	161	461	64	225
2008	3952	3488	142	464	3	145
2009	4157	3688	200	469	5	205
2010	4405	3820	132	585	116	248
2011	4466	3852	32	614	29	61

Inwentarz etnograficzny

Na 31.12.2011 r. wpisanych było w sumie 614 eksponatów i zespołów eksponatów. W roku 2011 wpisano 29 eksponatów i zespołów eksponatów o łącznej wartości 842,00 zł. W tym zakup 8 eksponatów za kwotę , 630,00 zł; pozostałe dary od mieszkańców.

Inwentarz artystyczno-historyczny

Na 31.12.2011 r. wpisanych było w sumie 3852 eksponatów i zespołów eksponatów. W roku 2011 wpisano 32 eksponaty i zespoły eksponatów o wartości 3.635,00 zł. W tym zakup 13 eksponatów za kwotę 3.220,00 zł; pozostałe dary od mieszkańców.

Konserwacja eksponatów

W roku 2011 przeprowadzono konserwację Sztandaru Szkoły Powszechnej Męskiej VII klasowej w Kętach im. Jana Kantego z roku 1928. Całość zadania wyniosła 15.208,38- zł,

8. Działalność wydawnicza:

1. Wydanie książeczki dla dzieci pt. *„Legendy o powstaniu Kęt”.* Cena zbytu: 8,00 zł.
2. Folder towarzyszący wystawie czasowej *„Z wizytą u fotografa”.* Cena zbytu – 5,00 zł.
3. Udział w tworzeniu folderu „Rynek w Kętach na przestrzeni dziejów”.

9. Zmiany w działalności placówki poczynione w roku 2011.

1. W zakresie lekcji i warsztatów muzealnych:

1. Dokonano analizy oferty proponowanych zajęć oraz oferty innych muzeów.

2. Po kalkulacji kosztów i analizie rynku usług muzealnych w zakresie oferty edukacyjnej dostosowano cenę do ponoszonych wydatków - podniesiono opłatę za lekcję muzealną z 20 zł na 25 zł za 1 godzinę lekcyjną za 1 grupę. Warsztaty muzealne jako generujące koszty na 1 osobę wyceniono na 2,50 zł od osoby za 90 minut zajęć. Po zainteresowaniu jakie zaobserwowano po przesłaniu oferty do szkół nie stwierdzono negatywnego przyjęcia podwyżki opłat, co więcej w dalszym ciągu opłaty są znacznie niższe od takich opłat w pobliskich muzeach. (Muzeum w Bielsku Białej warsztaty 90 min. 90, 00 zł, Muzeum w Żywcu – lekcje 3 zł od ucznia, warsztaty – 8 zł za 120 minut, Muzeum Chrzanów – lekcja 4,00 zł od osoby, warsztaty 5,00 zł od osoby)

3. Zmieniono formę oferty opisując krótko charakter każdej lekcji i warsztatów, tak, że nauczyciele i uczniowie dowiadują się o treściach przekazywanych podczas poszczególnych lekcji, jak również o tym co będą robić na warsztatach. Ujęto formy przekazu, osoby prowadzące oraz odwołanie do nowej podstawy programowej. Uzupełniono ofertę o zwiedzanie ekspozycji związanej z tematem, co pozwoliło bardziej uatrakcyjnić zajęcia.

4. Wprowadzono nowy regulamin prowadzenia zajęć edukacyjnych zapobiegający różnemu traktowaniu zajęć przez grupy, uregulowano status opiekunów, którzy muszą być obecni podczas zajęć, zasady zgłaszania lekcji i rezygnacji z zajęć.

2. Zmiany na ekspozycji stałej:

1. Zakupiono nową gablotę z oświetleniem ledowym dla odrestaurowanego sztandaru Szkoły Powszechnej VII-klasowej.

2. Wyposażono istniejące gabloty w listwy ledowe dla lepszej ekspozycji znajdujących się tam dokumentów i zabezpieczeniu przed oświetleniem zwykłym.

3. W celu uzyskania dodatkowej przestrzeni potrzebnej przy oprowadzeniu grup, zmieniono położenie skrzyń cechowych oraz wiwatówek (wykonanie gabloty ze szkłem hartowanym podświetlonym ledowo, ustawienie pionowe).

4. Zakupiono lampy umieszczone w dwóch miejscach z oświetleniem ledowym.

5. Zmieniono część ekspozycji historycznej przez dostosowanie kolekcji zbiorów do tematycznej koncepcji zwiedzania z podziałem na zbiory związane z zamkiem Wołek, cechowe, samorząd, działalność społeczna, okres 1914-1918, II wojna światowa i szkolnictwo.

6. Część eksponatów w formie zdjęć i informacji systematyzujących tematykę ekspozycji została przedstawiona na dużych planszach informacyjnych.

7. Uporządkowanie zbiorów pozwoliło na przygotowanie systemu zwiedzania z bardziej czytelnymi podpisami (do każdej grupy ekspozycji zastosowano opisy z dużymi literami i wizualizacją fotograficzną eksponatów, które w ten sposób można łatwo zlokalizować).

8. Uzupełniono braki w ilości stojaków informacyjnych pod opisy eksponatów i słupków odgradzających, które w związku z organizacją ekspozycji czasowej były zabierane z ekspozycji stałej, co powodowało brak zabezpieczenia eksponatów i brak informacji dotyczącej eksponatów.

9. Zmieniono obesłanie postumentów i pulpitów gablot materiałami, których użycie wpłynęło na lepszą ekspozycję eksponatów.

3. Sklepik Muzealny:

1. Zakupiono regał na pamiątki promocyjne, który stworzył optymalne możliwości eksponowania wydawnictw i pamiątek do tej pory eksponowanych na parapecie.

2. Dla zwiększenia ruchu turystycznego i oferowania lepszych usług związanych z pobytem w palcówce zakupiono różnorodny asortyment pamiątek dostępny dla różnych grup wiekowych zwiedzających dysponujących różnorodnych budżetem, wszystkie nawiązują do charakteru muzeum, a wiele z nich związanych jest z samymi Kętami.

3. Zaaranżowano okno na nowoczesną i przykuwającą uwagę ekspozycję z pamiątkami, przez to zauważono znaczny wzrost zainteresowania przechodniów.

4. Eksponaty:

1. Zabezpieczenie – zakup odkurzacza przemysłowego ze specjalnymi końcówkami do czyszczenia eksponatów, zakup materiałów do konserwacji i zabezpieczenia w tym specjalistycznych kopert do przechowywania dokumentów archiwalnych, zakup specjalistycznej lampy ledowej ze szkłem powiększającym do pracy z eksponatami.

2. Wprowadzono regulacje i cennik udostępniania eksponatów bądź ich wizerunków cyfrowych do celów innych niż zwiedzanie.

3. Wprowadzono wzory druków zleceń i udostępniania informacji, co ma na celu uzyskiwanie danych do statystyki, jak i zabezpieczenie materiałów przed nieodpowiednim wykorzystywaniem.

5. Zakup innego wyposażenia, w tym polepszającego warunki pracy pracowników:

1. Nabycie dwóch komputerów w celu zabezpieczenia danych księgowych oraz do obróbki graficznej i składu tekstu.

2. Zakup urządzenia UPS podtrzymującego pracę i chroniącego serwer podczas zaniku prądu i przepięć sieci elektrycznej.

3. Zakup stolika pod projektor multimedialny.

4. Remont pomieszczenia biurowego pracowników merytorycznych – zakup mebli biurowych, zakup lamp biurowych przeznaczonych do pracy w warunkach gorszego naświetlenia.

5. Promocja:

1. Zmiana strony internetowej muzeum na nowoczesny, rozbudowany serwis muzealny z możliwością całkowitego edytowania wszystkich jego elementów.

2. Udział w nowych inicjatywach gminnych i wojewódzkich.

3. Po analizie frekwencji i preferencji zwiedzających, co do godzin otwarcia muzeum w weekendy, zrezygnowano z otwarcia placówki w soboty w godz. 10-14, a niedzielne otwarcie z godz. 10-14 przesunięto na godziny popołudniowe do 13-17. Rezygnacja z sobotniej pracy pozwala na pracę naukową pracowników merytorycznych w poniedziałki, który do tej pory za pracę w sobotę mieli wolny.

6. Administracja:

1. Zweryfikowano zawarte umowy i uregulowano sprawy niekorzystnych dla muzeum zapisów.

2. Skatalogowano zarządzenia Dyrektora Muzeum, podporządkowując regulacje pod system kontroli zarządczej.

3. Wprowadzono system kontroli zarządczej.

4. Wprowadzono centralny rejestr faktur i umów.

5. Trwają prace nad nową instrukcją kancelaryjną i archiwalną, opartą na Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt co ma na celu systematykę prowadzonych spraw, a także odpowiednie zabezpieczenie dokumentacji w archiwum zakładowym.